

ДО:
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

по конституционно дело №10/2001

От Сдружение "Гражданска инициатива за свободни и демократични избори"
/ГИОДИ/, регистрирано в СГС по фир. д. № 3113/1990 г.

със седалище град София и адрес на управление София, Район "Лозенец",
ул. "Бунтовник" № 6, вх.А, ет.5, тел:963-15-10

Представявано от Секретаря на Управителния съвет на Сдружението
Илия Тодоров Божинов с ЕГН: 5610026446

Уважаеми Господа Конституционни съдии,

Сдружение "ГИСДИ" счита искането за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл.7, ал.2 предложение второ и чл.76 от Закона за избиране на народни представители за основателно. Атакуваните разпоредби противоречат на чл. 6, ал.2 и чл. 10 от Конституцията на Република България. Мотивите ни са следните:

I. Приетите разпоредби по същество въвеждат имуществен ценз за участие в изборите за партиите, коалициите и независимите кандидати, с което се нарушава пасивното избирателно право, най-вече по отношение на независимите кандидати и малките партии. За събиране на пари за отпечатване на бюлетините партиите ще имат два възможни варианта:

A) да обложат с допълнителен членски внос своите членове, което означава въвеждане на "данък бюлетини" и автоматично означава, че част от гласоподавателите фактически ще плащат за правото да гласуват при това нееднакво тъй като сумата за всяка партия или коалиция участваща в изборите ще е еднаква но при малките партии и коалиции тази цена се разпределя върху по-малко избиратели и съответно за отделния избирател става пъти по-висока.

или

Б) да приемат "дарения" от спонсори, което автоматично ги поставя в позицията да зависят от тях при евентуалното им влизане във властта и води до поощряване на "клиентелизма" сред играчите в политическия живот в страната.

Приетите разпоредби поставят в неравностойно положение партиите с голяма членска маса и малките партии, както и партиите на власт и тези в опозиция. Сумата, която трябва да внесе всяка една партия – голяма или малка, на власт или в опозиция е една и съща, което веднага поставя възможността на партиите да участват в изборите в зависимост от тяхните финансови средства. На тази основа се създават привилегии за големите играчи в политическия живот в страната, като единствено те ще могат да внесат сравнително лесно необходимата сума. Независимо, че в началото на изборната надпревара ще има голям брой регистрирани за участие в изборите партии и коалиции, действителния им брой ще се редуцира значително след като 31 дни преди изборите, ЦИК анулира регистрацията на партиите, невнесли парите за отпечатването на техните бюлетини. Нарушава се принципа на равенство пред закона, като в конкретния случай липсата на финанси се оказва пречка за свободното формиране на политическата воля на гражданите на Република България.

Особено неудачно е формулиран чл.76 ал.3 от ЗИНП "разходите за производство на бюлетините се обявяват от МС ...". Това предполага едно непазарно образуване на цената на бюлетините и може да създаде условия за своеобразен рекет от страна на изпълнителната власт. Не е записано, че отпечатването на бюлетините е предмет на обществена поръчка. Възможно е да се образува произволно висока цена на бюлетините, което ще откаже много от участниците в политическия процес и ще създаде условия за корупция не само лично ниво, а по скоро на ниво ръководство на управляващата партия с последващо включване на тези средства в предизборната кампания.

София
26.04.2001 г.

С. уважение:
/Илия Божинов/

